

Тепло «Сонечка» в найпівнічнішому місті країни

У переддень виборів Семенівська міська рада стала переможцем Всеукраїнського конкурсу «Найкращі практики місцевого самоврядування в 2015 році». Перше місце в номінації «співробітництво громад: практичні результати і вигоди», диплом Мінрегіонбуду України і Ради Європи та спеціальну нагороду «Кристал» вона отримала за проект «Добровільна співпраця громад Семенівської міської, Карповицької та Жовтневої сільських рад із реконструкції дитсадка «Сонечко». Це стало приводом для розмови з міським головою Семенівки Олександром БИЧКОВИМ.

38

– Олександр Федоровичу! Семенівка найпівнічніше (що добре видно на карті) місто України, яке досить віддалене від обласного центру – Чернігова, від столиці та інших промислових центрів. Як таке географічне розташування позначилося на розвитку міста?

– Я для початку уточнив би, що на розвиток міста впливають не тільки географічні умови, а і його багате історичне минуле. Відлуння давньої історії Семенівського краю можна знайти у «Велесовій книзі», «Повісті минулих літ», «Слові про Ігорів похід», давньоруських билинах «Про Іллю Муромця та Солов'я Розбійника». За даними істориків, у часи Київської Русі по річках Ревна та Снов, які протікають територією району, проходила умовна прикордонна межа між давнім слов'янським племенем сіверян та племенами в'ятичів, дреговичів і радимичів. Скільки віків минуло, але й нині по цих річках проходить державний кордон між Україною та Росією.

Багато можна розповісти про історичні події, які відбувалися на теренах міста й району, про наших видатних земляків. Наведу лише знакові, що й визначили нинішній статус і своєрідні особливості Семенівки. Її заснував 1680 року син гетьмана України, полковник Стародубського полку Семен Самойлович як козацьку слободу, котру заселили козаками та «пришлим людом» із порубіжних українських, російських, білоруських та польських земель. Як свідчать історичні документи, саме в Семенівці у вересні 1708 року гетьман України Іван Мазепа звернувся до свого п'ятитисячного війська з повідомленням про наміри розбудувати незалежну Україну та вихід зі складу Російської імперії. Про помітну роль, яку відіграла Семенівка в регіоні, свідчить те, що до 1918 року вона понад століття була центром Семенівської волості Новоziбківського повіту Чернігівської губернії, а найбільша кількість мешканців – 19 тисяч – тут налічувалася 1913 року. Статус міста Семенівка отримала 1958 року.

Водночас із містом розвивався й район. Наприклад, 1991 року в ньому мешкали 27 тисяч осіб, працювали 27 колгоспів, 17 промислових підприємств. А 29 шкіл і 26 дитсадків свідчать про те, що й з демографічного погляду місто та район були благополучними.

– А яка ситуація сьогодні?

– У нашому районі, до складу якого входять Семенівська міська та 17 сільських рад, нині 18 тисяч мешканців. У віданні міськради – Семенівка та село Кути, відоме найбільшим у Чернігівській області торфобрикетним заводом. У Семенівці мешкають 8500 осіб, працюють чотири промислові та два сільськогосподарські підприємства, чотири загальноосвітні школи та три дитсадки.

– Отже, судячи з цих показників, депресивні території поширилися й на ваш район...

– Це зумовлено низкою об'єктивних причин. Головні – урбанізація та демографічні проблеми. Дається взнаки й віддаленість Семенівки від центрів ділової активності: від нас до обласного центру 180 кілометрів, до столиці вдвічі далі. Мешканці Семенівки та навколишніх сіл працевлаштовуються в інших переважно великих містах. Щороку чисельність населення в місті та районі скорочується в середньому на три відсотки. У село прийшли вертикально інтегровані агрохолдинги, котрі позбулися тваринництва. І як наслідок скоротилися робочі місця в аграрному виробництві. Сезонно тут на потужній сільгосптехніці працює незначна

Церква Казанської ікони Божої Матері. Фото надано Семенівської міською радою

кількість механізаторів, які обробляють великі площі сільгоспугідь.

Із року в рік держава недофінансовувала виконання міською радою делегованих повноважень. Тож усі міські установи були приречені на жебрацьке існування, не маючи можливості виконувати роботи з благоустрою міста, проводити капремонти та займатися новим будівництвом українозної міської інфраструктури.

– Як ви знаходили вихід із такої ситуації, адже не випадково здобуто відзнаку в конкурсі найкращих практик місцевого самоврядування?

– Ми постаралися максимально ефективно використовувати бюджет розвитку міської ради, який щорічно становив 10 відсотків від загального обсягу бюджету. Саме за ці кошти щорічно купували необхідне обладнання, виконували поточні ремонти, розробляли проектно-кошторисну документацію, а під неї добивалися перерахування коштів із державного та обласного бюджетів на капремонти та нове будівництво. Такі вкладення й давали істотні надходження. Скажімо, за 9 років у розроблення проектно-кошторисної міської ради вклала величезні за нашими мірками кошти – 600 тисяч гривень. Але це виправдало себе, бо під розроблену документацію за цей же час із державного та обласного бюджетів було виділено понад 8 мільйонів гривень. За ці кошти побудовано два кілометри нового водогону, капітально відремонтовано три кілометри міських доріг, оновлено мережу каналізації. Щоб залучити кошти також іноземних грантів, міська рада з 2012 року бере участь у різних міжнародних конкурсах. Перший результат ми отримали в 2014 році, посівши перше місце в конкурсі на найкращу міську раду Чернігівської області за підсумками роботи в 2013 році. Виграли приз 100 тисяч гривень. Зробили асфальтове покриття нового міського ринку. Люди не тільки побачили, куди витрачено кошти, а й переконалися, що розвиток міста можливий і під час жорсткої кризи.

– Розкажіть, будь ласка, про проект, щойно відзначений на всеукраїнському конкурсі.

– У серпні минулого року ми подали документи для участі у відборі в Чернігівській області пілотних рад, де за підтримки Проекту Європейського Союзу і Програми розвитку ООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду-3» реалізуються проекти зі співпраці територіальних громад. Цей конкурс підтримує також Мінрегіон України. Суть нашого проекту полягає в тому, що Семенівська міська рада, яка має невідремонтований дитсадок «Сонечко» на 230 місць, уклала угоди про співробітництво з Карповицькою та Жов-

Фото Миколи Білокопитова.

тневою сільськими радами, де немає власних дитсадків. Передбачено, що після завершення спільно проведеної реконструкції цього садка він прийматиме на виховання і дітей із населених пунктів Карповицької та Жовтневої сільських рад, яких підвозитимуть шкільними автобусами разом із учнями з цих сіл.

Цей наш проект переміг у конкурсі. Загальна його вартість – 8 500 000 гривень. Він реалізовуватиметься у 2015–2016 роках. Проектом передбачено заміну 120 вікон на склопакети, утеплення зовнішніх стін будівлі дитсадка загальною площею 3000 квадратних метрів, заміну всієї внутрішньобудинкової мережі опалення, яка після 30 років експлуатації перебуває в майже аварійному стані.

У 2015 році 880000 гривень виділяє на заміну вікон ЄС/ПроОН, 2 900 000 гривень на утеплення стін виділив Державний фонд регіонального розвитку, 600 000 гривень спрямовує з міського бюджету Семенівська міська рада, 60 000 гривень на збирання жителі Семенівки та громади Семенівки, Карповичів, Жовтневого.

Добігає кінця проведення тендерних процедур на укладання договорів із підрядними організаціями. На початку листопада розпочнуться будівельні роботи.

– І в цьому напрямі продовжуватимете й надалі?

– Для залучення державних та іноземних інвестицій у розвиток комунального господарства Семенівки міська рада налагоджує співпрацю з низкою організацій. Цьогоріч подали грантові заявки для участі в конкурсах таким міжнародним організаціям: ОФІД ПроОН (Туреччина) – проект «Встановлення станцій підйому води другого рівня в 4-х п'ятиповерхових житлових будинках Семенівки»; Фонд Посольства Німеччини в Україні – проект «Тепломодернізація будівлі дитсадка «Лісовичок»; Фонд ЕБР – проект «Реконструкція міських очисних споруд у місті Семенівка із застосуванням енергозберіжних технологій».

Подали документи на стажування десяти керівників комунальних і приватних підприємств Семенівки у США із перспективою залучення в Семенівку спільних підприємств. Наразі чекаємо відповіді. На платформі ДФРР зареєстровано два наші проекти на 2016 рік.

– Наостанок розкажіть, чи помітні процеси децентралізації в найпівнічнішому місті країни?

– Передовсім зауважу, що на діяльності міської ради позитивно позначилися зміни, внесені нинішнього року до Податкового та Бюджетного кодексів України. Уперше за 9 років перевиконання бюджету по доходах становить 140%. У грошовому вимірі це 1 100 000 гривень за 9 місяців. Це дало змогу міській раді, вклавши 500 тисяч гривень, відремонтувати 20 кілометрів доріг. Додаткові кошти також спрямовано на благоустрій міста, розвиток міської мережі освітлення, утримання в належному стані міського полігона твердих побутових відходів, ремонт трьох дитсадків тощо.

У червні 2015 року міська рада виступила з ініціативою добровільного об'єднання міської та 17 сільських рад району в одну Семенівську громаду. Спочатку всі сільські голови підтримали. Але коли від слів треба було переходити до справи, зосталася одна Жовтнева сільська рада... Проте упевнений, що мине небагато часу й усі переконуються у правильності курсу на децентралізацію та об'єднання громад, на розвиток та зміцнення місцевого самоврядування. А Семенівська міська рада буде одним із невеличких, але промовистих позитивних прикладів.

Розмову вів
Олександр МАЛІЄНКО.

Р. С. Коли номер готували до друку, стало відомо, що на виборах міського голови Семенівки, на яке претендували п'ять кандидатів, переміг Олександр Бичков. Наші вітання!